

odbor bezpečnostní politiky
Nad Štolou 3
170 34 Praha 7

Praha 16. září 2019

Stanovisko k obligatorním údajům v příkazu na místě

Odbor bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra (dále jen „OBP“) obdržel dne 23. srpna 2019 žádost o stanovisko ve věci obligatorních náležitostí příkazového bloku. OBP následně konzultoval dotaz s odborem legislativy a koordinace předpisů a odborem správních činností Ministerstva vnitra, vzhledem k tomu, že dotazované problematiky jsou částečně i v jejich gesci.

Podle § 92 odst. 2 písm. c) zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“) se v příkazovém bloku uvede „adresa místa trvalého pobytu obviněného nebo osoby jednající za obviněného, který je právnickou nebo podnikající fyzickou osobou, popřípadě adresa místa hlášeného pobytu cizince, má-li hlášený pobyt na území České republiky, nebo adresa sídla obviněného, je-li právnickou nebo podnikající fyzickou osobou, nebo adresa místa, kde se nachází jeho nemovitý majetek, nebo adresa místa, kde vykonává svoji činnost v případě, že na území České republiky nemá sídlo nebo je nelze zjistit a má na území České republiky nemovitý majetek nebo zde vykonává svoji činnost.“

U fyzické osoby, jež není podnikající fyzickou osobou ani cizincem, se na příkazovém bloku v souladu s citovaným ustanovením uvede adresa místa trvalého pobytu. Předmětné ustanovení přitom nestanoví k adrese místa trvalého pobytu u takové fyzické osoby jinou alternativu.

Podle § 10 odst. 1 zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů, se místem trvalého pobytu rozumí „adresa pobytu občana v České republice, která je vedena v základním registru obyvatel ve formě referenční vazby (kódu adresního místa) na referenční údaj o adrese v základním registru územní identifikace, adres a nemovitostí, kterou si občan zvolí zpravidla v místě, kde má rodinu, rodiče, byt nebo zaměstnání. Občan může mít jen jedno místo trvalého pobytu, a to v objektu, který je podle zvláštního právního předpisu označen číslem popisným nebo evidenčním, popřípadě orientačním číslem a který je určen pro bydlení, ubytování nebo individuální rekreaci (dále jen „objekt“).

V případech stanovených tímto zákonem může být místem trvalého pobytu sídlo ohlašovny nebo sídlo zvláštní matriky, které je v informačním systému označeno jako adresa úřadu.“ V § 10 odst. 5 tohoto zákona je dále stanoveno, že „je-li údaj o místě trvalého pobytu úředně zrušen (§ 12), je místem trvalého pobytu sídlo ohlašovny, v jejímž územním obvodu byl občanovi trvalý pobyt úředně zrušen.“ V souladu s § 10 odst. 12 tohoto zákona může občan trvalý pobyt na území České republiky ukončit.

Ustanovení § 92 odst. 2 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich nelze vykládat tím způsobem, že nemá-li fyzická osoba místo trvalého pobytu (tj. adresa takového místa není vedena v základním registru, pak není splněna náležitost dle tohoto ustanovení a bezvadný příkazový blok nikdy nemůže být vydán. Z povahy věci je nepochybné, že nemá-li fyzická osoba místo trvalého pobytu, pak není možné adresu trvalého pobytu na příkazový blok uvést. Při výkladu právních předpisů je nutné zohlednit zejména jejich smysl, neboť opačný postup by vedl k přílišnému formalismu (k tomu viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ČR ze dne 15. 12. 2004, sp. zn. 7 As 40/2003). Smyslem stanovení náležitosti příkazového bloku spočívající v uvedení adresy trvalého pobytu je zcela nepochybně jednoznačná identifikace obviněného [ve spojení s ostatními náležitostmi příkazového bloku dle § 92 odst. 2 písm. a) až c)].

Ustanovení § 92 odst. 1 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich je proto nutné vykládat následovně. Náležitost příkazového bloku dle tohoto ustanovení je splněna nejen tehdy, když je na příkazovém bloku uvedena adresa trvalého pobytu obviněného, ale i tehdy, pokud obviněný místo trvalého pobytu nemá, pokud se na příkazový blok uvede, že obviněný místo (adresu) trvalého pobytu nemá. Opačný výklad by byl zjevně proti smyslu předmětného ustanovení. Vždy však musí být splněna podmínka jednoznačné identifikace obviněného, tj. musí být mj. uvedeny všechny ostatní náležitosti identifikující obviněného – jméno, příjmení a datum narození, jakož i uvedení způsobu, jak byla ověřena totožnost obviněného, přičemž bude-li totožnost ověřena předložením občanského průkazu a na příkazový blok bude zapsáno číslo tohoto občanského průkazu, pak nemůže být pochyb o jednoznačné identifikaci obviněného a bezvadnosti příkazového bloku. Nadto i uvedení toho, že fyzická osoba nemá místo trvalého pobytu, tuto osobu fakticky identifikuje.

Mgr. Radek Šubrt
zástupce ředitele